

Finanční kontrola Auditní orgán

MINISTERSTVO FINANCÍ

**Ministerstvo financí
České republiky**

Stanislav Bureš, 16. 10. 2017

Obsah

1. Úvod
2. Legislativa
3. Zařazení do systému finanční kontroly
4. Výsledky činností Auditního orgánu

Představení

Auditní orgán je funkčně nezávislý auditní subjekt, který zajišťuje strategii jednotného auditu prostředků Evropské unie a Finančních mechanismů EHP/Norska s cílem podat ujištění, že výdaje jsou legální a správné.

Auditní orgán postupuje dle:

- ✓ Zákona o finanční kontrole,
- ✓ Kontrolního řádu,
- ✓ Evropských směrnic a nařízení,
- ✓ Mezinárodních auditorských standardů.

Legislativa a další dokumentace pro výkon auditů a řízení projektů:

- ✓ **legislativa EU** - nařízení, směrnice, rozhodnutí, pokyny
- ✓ **legislativa ČR** – zákony a vyhlášky
- ✓ **programová dokumentace** – příručky pro příjemce, metodiky, pokyny
- ✓ **interní směrnice a předpisy na úrovni žadatele/příjemce dotace**

Legislativa konkrétně:

- ✓ SFEU (čl. 317)
- ✓ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU)
  - ✓ č. 966/2012 ze dne 25. 10. 2012 (finanční nařízení),
  - ✓ č. 1303/2013 ze dne 17. 12. 2013 (společná a obecná ustanovení pro ERDF, ESF, FS, EZFRV, ENRF),
- ✓ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole),
- ✓ Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole („kontrolní řád“)

Legislativa – auditní kritéria:

- ✓ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- ✓ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů,
- ✓ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech,
- ✓ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů,
- ✓ a další.

Metodické pokyny (MF):

- ✓ Metodický pokyn pro auditní činnost Auditního orgánu pro programové období 2014-2020
- ✓ Metodický pokyn finančních toků programů spolufinancovaných z Evropských strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského námořního a rybářského fondu na programové období 2014–2020
- ✓ Metodický pokyn pro výkon kontrol v odpovědnosti řídicích orgánů při implementaci Evropských strukturálních a investičních fondů pro období 2014 – 2020
- ✓ Metodický pokyn certifikace výdajů pro programové období 2014-2020

Metodické pokyny (JMP):

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

EVROPSKÉ STRUKTURÁLNÍ
A INVESTIČNÍ FONDY

Přihlásit English

INFORMACE O ČERPÁNÍ >>> FONDY EU V ČR JAK ZÍSKAT DOTACI >>> Vyhledat

FONDY EU V ČR

- › Informace o čerpání
- ~ Fondy EU v ČR
  - › Informace o fondech
  - ~ Programové období 2014-2020
    - › Dohoda o partnerství
    - › Programy
    - › Publikace a informační materiály
    - ~ Metodické dokumenty
      - › Koncepce jednotného metodického prostředí
      - › Metodika řízení programů
      - › Metodika přípravy programů
      - › Metodika evaluací
      - › Metodika indikátorů
      - › Metodika způsobilých výdajů
      - › Metodika řízení rizik
      - › Metodika řízení výzev, hodnocení a výběru projektů
      - › Metodika zadávání zakázek

Jste zde: [Úvodní strana](#) > [Fondy EU v ČR](#) > [Programové období 2014-2020](#) > [Metodické dokumenty](#)

METODICKÉ DOKUMENTY

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR připravilo v souladu s koncepcí jednotného metodického prostředí následující metodické dokumenty:

- ››› [Koncepce jednotného metodického prostředí](#)
- ››› [Metodika řízení programů v programovém období 2014–2020](#)
- ››› [Metodický pokyn pro přípravu programových dokumentů pro programové období 2014–2020](#)
- ››› [Metodický pokyn pro evaluaci v programovém období 2014–2020](#)
- ››› [Metodický pokyn zásady tvorby a používání indikátorů v programovém období 2014–2020](#)
- ››› [Metodický pokyn pro způsobilost výdajů a jejich vykazování v programovém období 2014-2020](#)
- ››› [Metodický pokyn pro řízení rizik ESI fondů v programovém období 2014–2020](#)
- ››› [Metodický pokyn pro řízení výzev, hodnocení a výběr projektů v programovém období 2014–2020](#)
- ››› [Metodický pokyn pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2014-2020](#)
- ››› [Metodický pokyn pro monitorování implementace Evropských strukturálních a investičních fondů v České republice v programovém období 2014-2020](#)
- ››› [Metodický pokyn procesů řízení a monitorování ESI fondů v MS2014+ 1.část](#)
- ››› [Metodický pokyn procesů řízení a monitorování ESI fondů v MS2014+ 2.část](#)
- ››› [Metodický pokyn pro přípravu řídicí dokumentace programů v programovém období 2014-2020](#)
- ››› [Metodický pokyn pro publicitu a komunikaci ESI fondů v programovém období 2014-2020](#)
- ››› [Metodický pokyn k revizi programů pro programové období 2014-2020](#)
- ››› [Metodický pokyn k rozvoji lidských zdrojů v programovém období 2014-2020 a v programovém období 2007-2013](#)
- ››› [Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014–2020](#)
- ››› [Metodické doporučení pro implementaci finančních nástrojů v programovém období 2014-2020](#)
- ››› [Metodické doporučení pro projekty vytvářející příjmy v programovém období 2014-2020](#)

Metodické pokyny Ministerstva financí:

- ››› [Metodický pokyn pro auditní činnost Auditního orgánu pro programové období 2014-2020](#)
- ››› [Metodický pokyn finančních toků programů spolufinancovaných z Evropských strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského námořního a rybářského fondu na programové období 2014–2020](#)
- ››› [Metodický pokyn pro výkon kontrol v odpovědnosti řídicích orgánů při implementaci Evropských strukturálních a investičních fondů pro období 2014 – 2020](#)

Ustanovení vybraných subjektů v ČR

- ✓ Ministerstvo financí pověřeno zajištěním výkonu role **platebního, certifikačního a auditního** orgánu pro programy spolufinancované z EFRR, FS a ESF v programovém období 2014-2020 (usnesení vlády ČR č. 448 ze dne 12. 6. 2013)
Nařízení EP, Rady, EK
- ✓ Ministerstvo financí pověřeno zajištěním výkonu funkce platebního a certifikačního orgánu a auditního orgánu pro ENRF v programovém období 2014-2020 (usnesení vlády ČR č. 535 ze dne 9. 7. 2014)

Zásada řádného finančního řízení (čl. 30 FN)

Zásady hospodárnosti, účinnosti a účelnosti

Odst. 1

Používání prostředků musí být v souladu se zásadou řádného finančního řízení, tj. se zásadami hospodárnosti, účinnosti a účelnosti.

Odst. 2

*Zásada **hospodárnosti** vyžaduje, aby zdroje používané orgánem k výkonu jeho činnosti byly dány k dispozici ve správnou dobu, v dostatečném množství a přiměřené kvalitě a za nejvýhodnější cenu. Zásada **účinnosti** se týká dosažení co nejlepšího vztahu mezi použitými zdroji a dosaženými výsledky.*

*Zásada **účelnosti** se týká dosažení konkrétních stanovených cílů a zamýšlených výsledků.*

Definice porušení rozpočtové kázně / nesrovnalosti

- neoprávněné použití nebo zadržetí peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu jako dotace nebo návratná finanční výpomoc
  - *Neoprávněným použitím se rozumí výdej prostředků, jehož provedením byla porušena povinnost stanovená právním předpisem, rozhodnutím, smlouvou aj.*

- porušení právních předpisů ES nebo ČR v důsledku jednání nebo opomenutí hospodářského subjektu, které vede nebo by mohlo vést ke ztrátě v souhrnném rozpočtu EU nebo ve veřejném rozpočtu ČR, a to započtením neoprávněného výdaje do souhrnného rozpočtu EU nebo do veřejného rozpočtu ČR

(Tzn. jedná se o každé porušení podmínek, za kterých byly prostředky z rozpočtu EU poskytnuty České republice, a každé porušení podmínek, za kterých byly tyto prostředky a prostředky národních veřejných rozpočtů dále poskytnuty příjemcům).

Metodický a právní rámec auditů a řízení programů

Evropská legislativa a metodika

- ✓ Nařízení EP, Rady, EK

<http://eur-lex.europa.eu>

- ✓ Pokyny EK

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/legislation/guidance/

- ✓ Rozhodnutí EK, Směrnice EU

<http://eur-lex.europa.eu>

Diskuze o směřování 2020+

- ✓ High Level Group monitoring simplification for beneficiaries of ESI Funds

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/how/improving-investment/high-level-group-simplification/#1

<https://ec.europa.eu/futurium/en/simplify-esif/library>

Národní legislativa a metodika

- ✓ Koncepce jednotného metodického prostředí – NOK

<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Metodicke-pokyny>

- ✓ Národní legislativa (např. zákon o finanční kontrole, kontrolní řád, zákon o veřejných zakázkách, zákon o účetnictví, stavební zákon)

<https://portal.gov.cz/app/zakony/?path=/portal/obcan/>

Předmět činnosti Auditního orgánu

Co děláme – auditujeme

- ✓ Evropské strukturální a investiční fondy (ESIF)
- ✓ Azylový, migrační a integrační fond (AMIF) a Fond pro vnitřní bezpečnost (ISF)
- ✓ Finanční mechanismy EHP/Norska 2009 – 2014
- ✓ Solidarita a řízení migračních toků (Solid fondy) v programové období 2007/2008-2013)
- ✓ Evropský sociální fond (ESF), Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF), Fond soudržnosti (CF), Evropský rybářský fond (EFF) v programovém období 2007-2013

Co neděláme

- × Audit prostředků EU poskytnutých ze zemědělských fondů - Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD) a Evropský zemědělský záruční fond (EAGF)
- × Audit prostředků EU poskytnutých z Fondu evropské pomoci nejchudším osobám (FEAD)
- × Neauditujeme hospodaření auditované organizace
- × Auditní orgán ≠ Interní audit!
- × Nejsme správcem daně
- × Nejsme detektivy a policisty
- × Nejsme nástrojem vyřizování konkurenčního boje

Hierarchie kontrol (řídící a kontrolní systém)

Požadavek je důsledné oddělení řídicí, platební a auditní funkce. Je vytvořen systém vzájemně nezávislých orgánů vykonávajících jednotlivé funkce v rámci implementační struktury fondů EU.

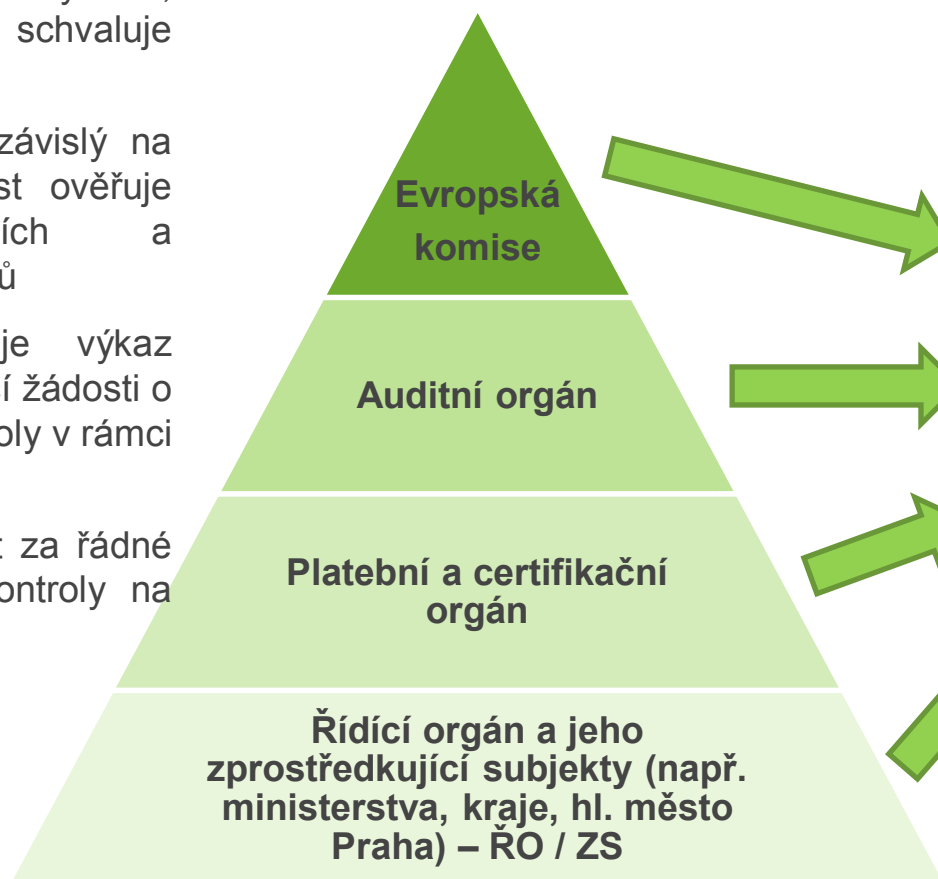
Národní orgán pro koordinaci

EK – ověřuje zprávy AO, vykonává audit, schvaluje Popis ŘKS

AO - funkčně nezávislý na PCO, ŘO, ex-post ověřuje účinnost řídicích a kontrolních systémů

PCO - certifikuje výkaz výdajů a související žádosti o platby do EK-kontroly v rámci certifikace

ŘO - odpovědnost za řádné řízení programu-kontroly na úrovni příjemce

Příjemce dotace

Evropský úřad pro boj proti podvodům

Evropský účetní dvůr

Nejvyšší kontrolní úřad

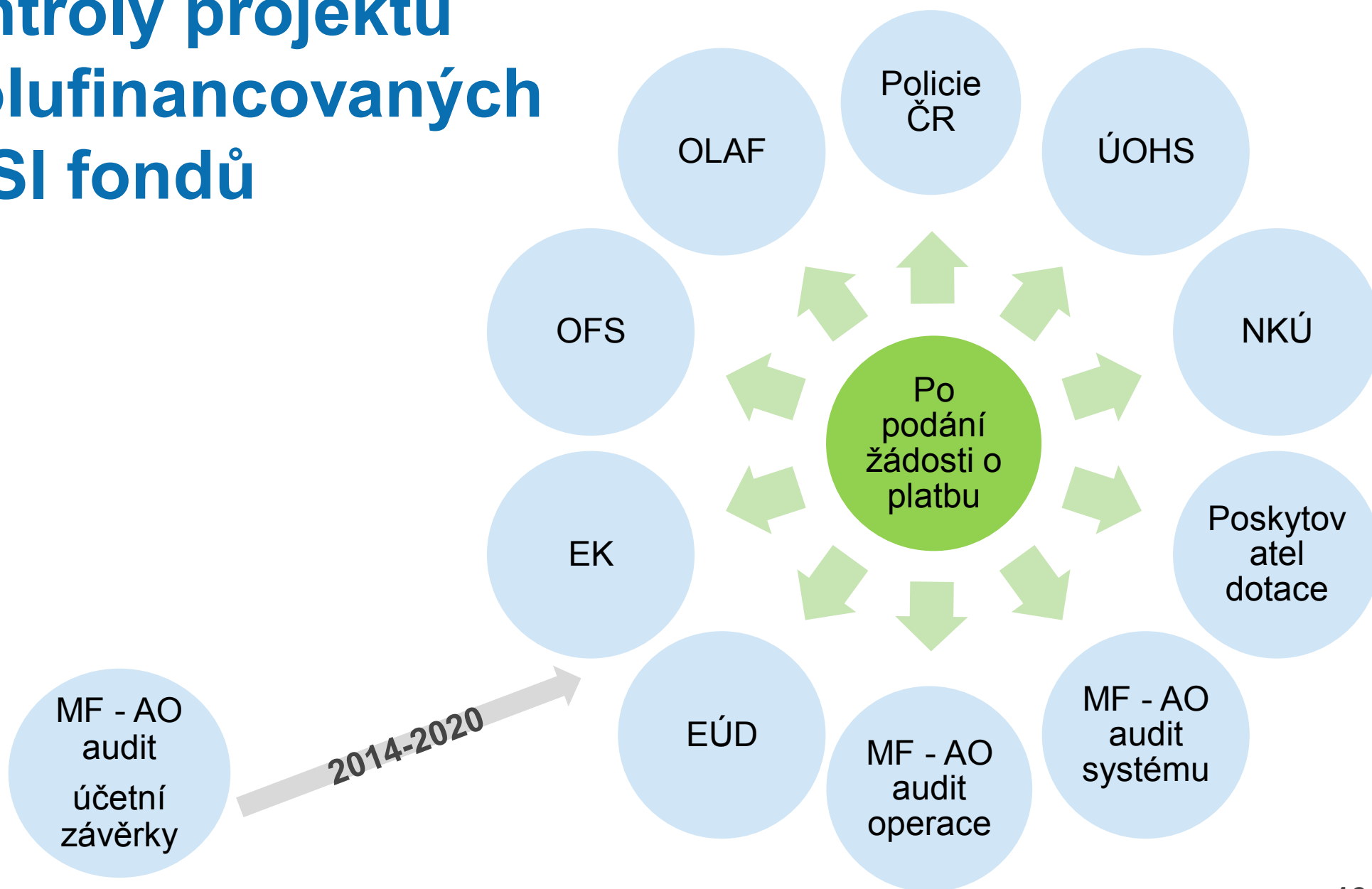
Kontrola ze strany ŘO versus audit AO

- Nutno rozlišovat kontrolu ze strany ŘO a audit ze strany AO/MF (často se spojuje, popř. zaměňuje)
- Kontrola ŘO - primární a nejpodstatnější část kontrolní pyramidy (ten, kdo poskytuje peníze, musí kontrolovat!)
- Kontroly ŘO předběžné, průběžné a následné – tzn. kontroly v rámci celého životního cyklu projektu

Audit AO:

- poté, co je dojde k certifikaci výdajů předložených ŘO ze strany PCO
- ověření správnosti výdajů na vzorku výdajů certifikovaných v předchozím kalendářním roce, tj. ex-post audit
- nezávislé vyhodnocování účinnosti řídicích a kontrolních systémů jednotlivých OP

Kontroly projektů spolufinancovaných z ESI fondů

Jsou příjemci podpor šťastni ?

✓ Žaloby:

1. Řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu
2. Řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu

Fungování Auditního orgánu

Jak vidíme na obrázku, nejdříve je vytvořena metodika auditů a auditní strategie, na základě které se naplánují audity, po jejich provedení následuje fáze reportingu a monitoringu.

Činnosti Auditního orgánu

1. Plánování (Auditní strategie, plány auditů)
2. Audit designace
3. Audity operací
4. Audity systému
5. Audity účetní závěrky
6. Audity dle požadavků Evropské komise
7. Reporting
  - a) Koordinace auditů s Evropským účetním dvorem a Evropskou komisí
  - b) Poradenská a konzultační činnost

Cíl auditu operace

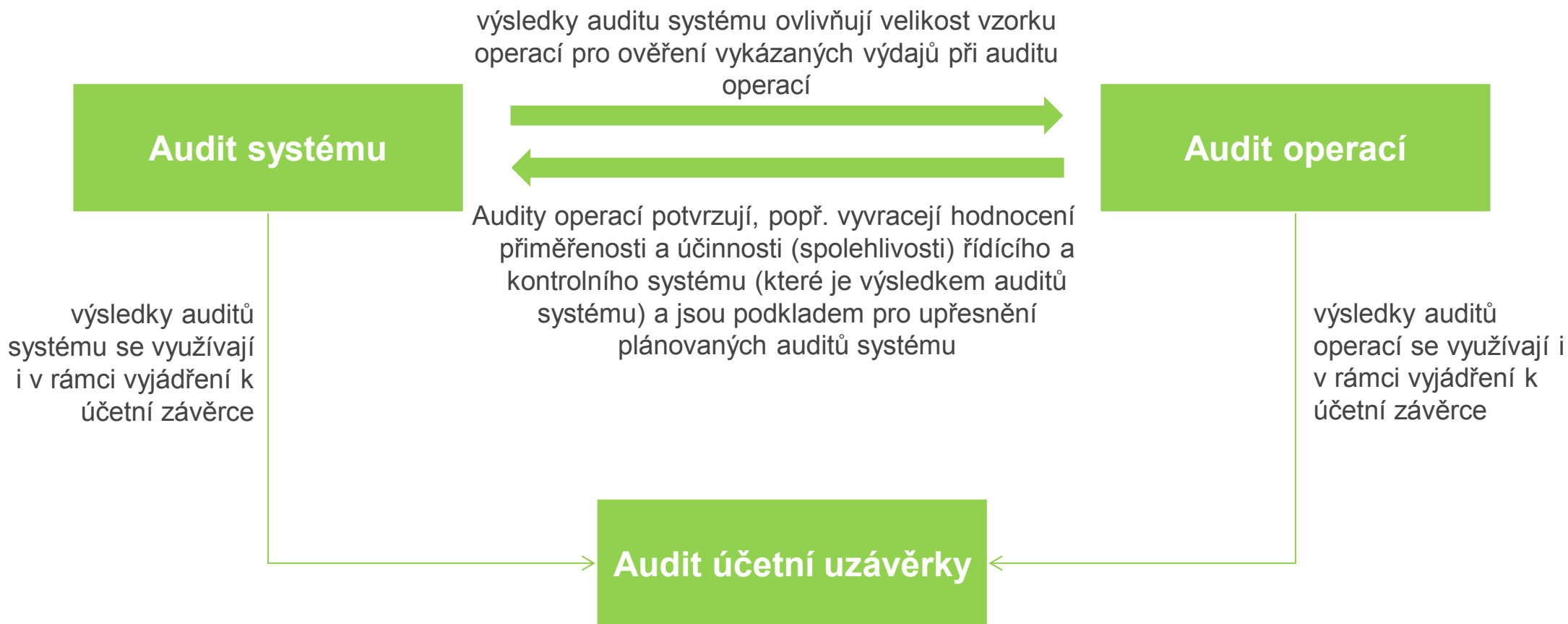
Cílem auditu operace je prověřit:

- Soulad realizace projektu se Smlouvou o podmínkách poskytnutí dotace
- Způsobilost výdajů
- Soulad realizace projektu s pravidly pro projekty generující příjmy
- Soulad realizace projektu s právními předpisy EU a ČR, zejména:
  - Zadávání veřejných zakázek
  - Účetnictví
  - Veřejné podpory
  - Ochrany životního prostředí
  - Rovných příležitostí
- Soulad realizace projektu s pravidly pro publicitu
- Naplnění příslušných monitorovacích ukazatelů.

Dále se ověřuje:

- Zda by projekt vybrán v souladu s pravidly pro daný program
- Uchování dokladů, tzv. audit trail
- Výsledky jiných kontrol.

Vazby mezi auditu systému, operací a účetní závěrky

Poznámka:

Platí pouze pro ESIF, AMIF a ISF, nikoliv pro Finanční mechanismy EHP/Norska.

Důsledky zjištění

Nedostatky jsou uváděny ve zprávách o auditu AO (zprávy ze systém. auditů jsou předávány EK do SFC).

Závažná zjištění mohou mít dopad na výrok o funkčnosti ŘKS a vést v konečném důsledku k pozastavení certifikace PCO/průb. plateb EK.

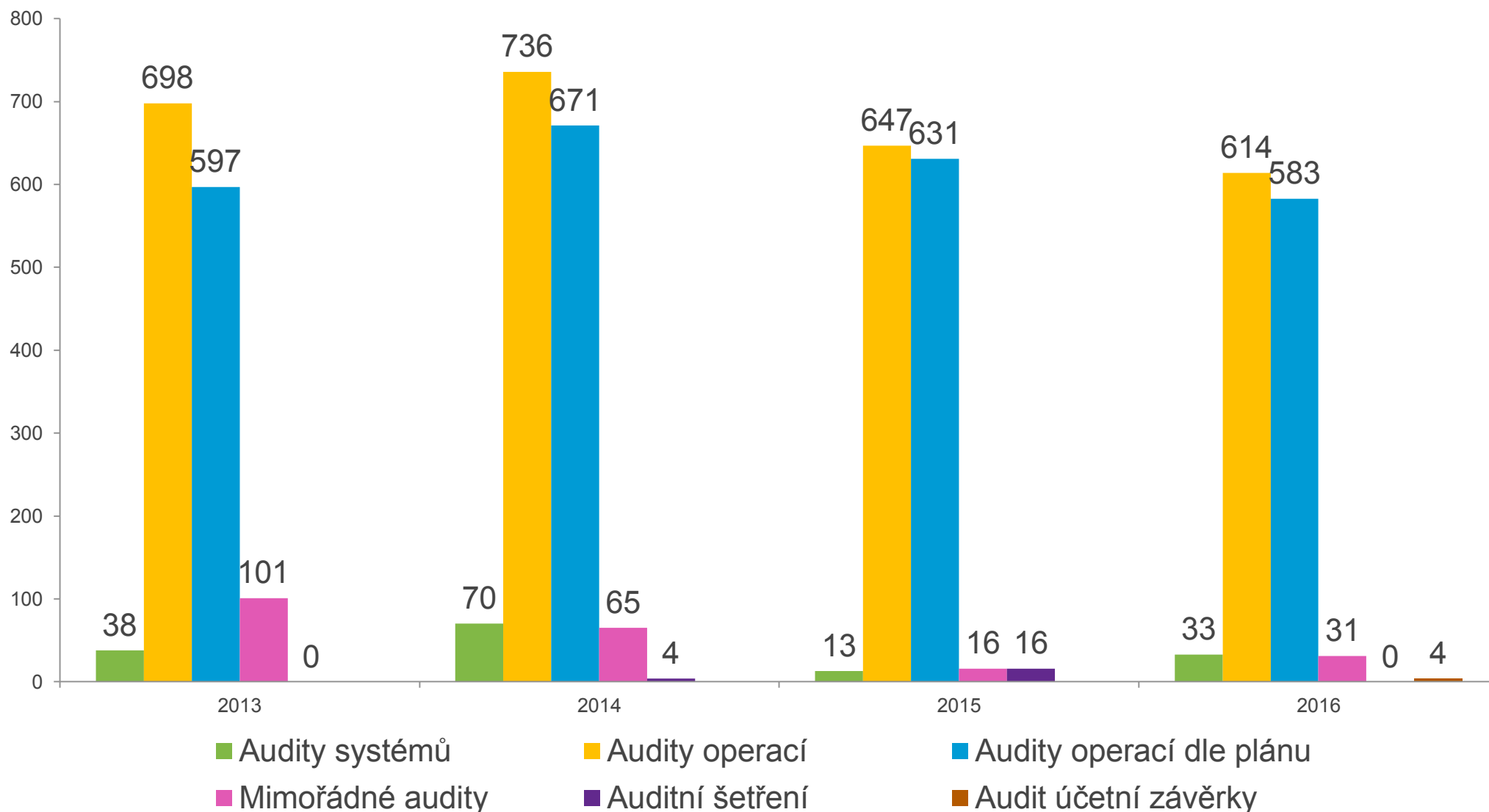
Obnovení certifikace ze strany PCO/průběžných plateb ze strany EK je podmíněno plněním akčních plánů ŘO/ZS a jeho ověřením v rámci auditů systémů/operací ze strany AO

Možnosti obrany

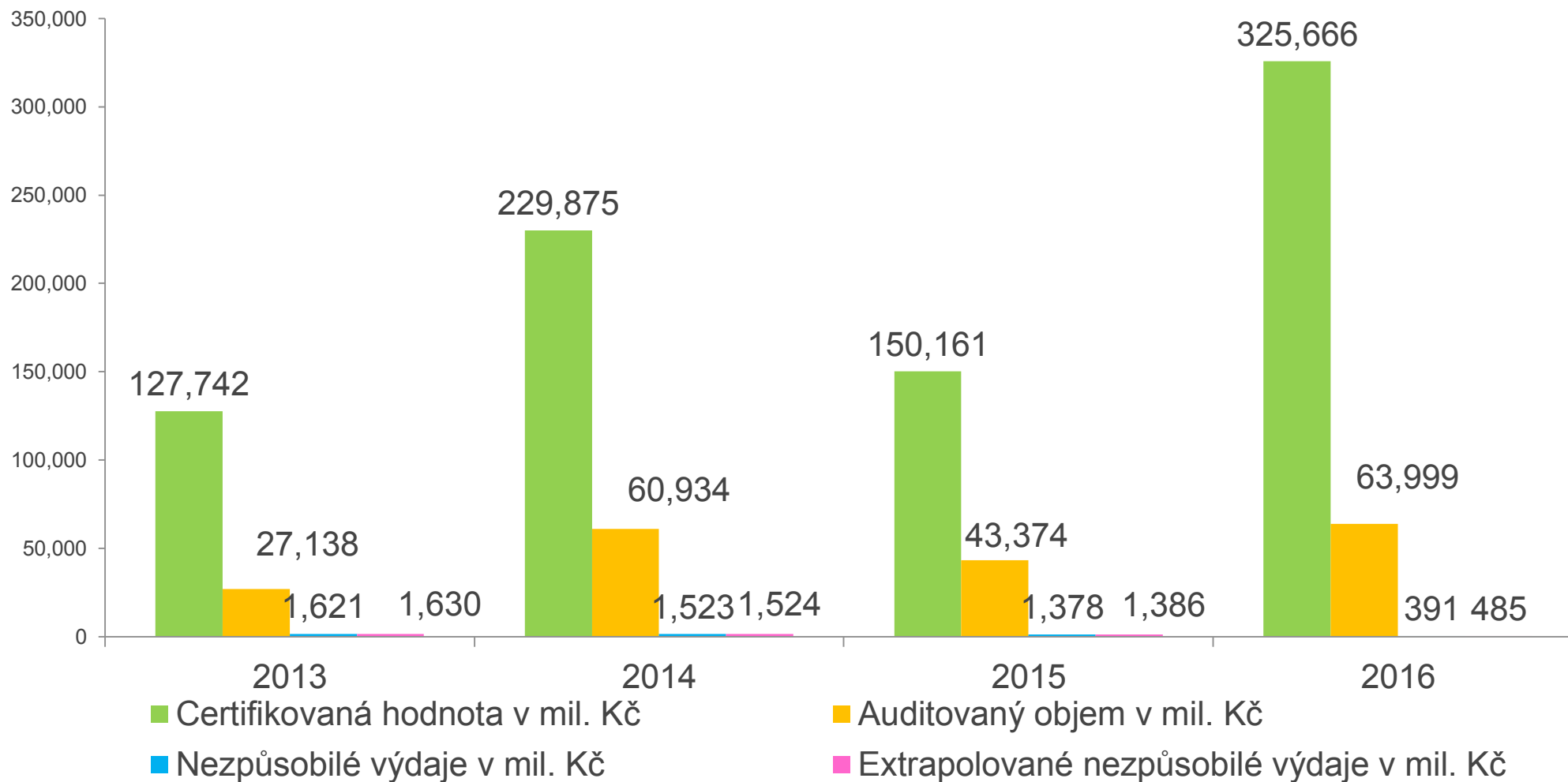
- ✓ „Klasická“ finanční kontrola
- ✓ Audit podle 13a ZFK

Počty auditů provedených Auditním orgánem u OP, které mají řídicí orgán na území ČR

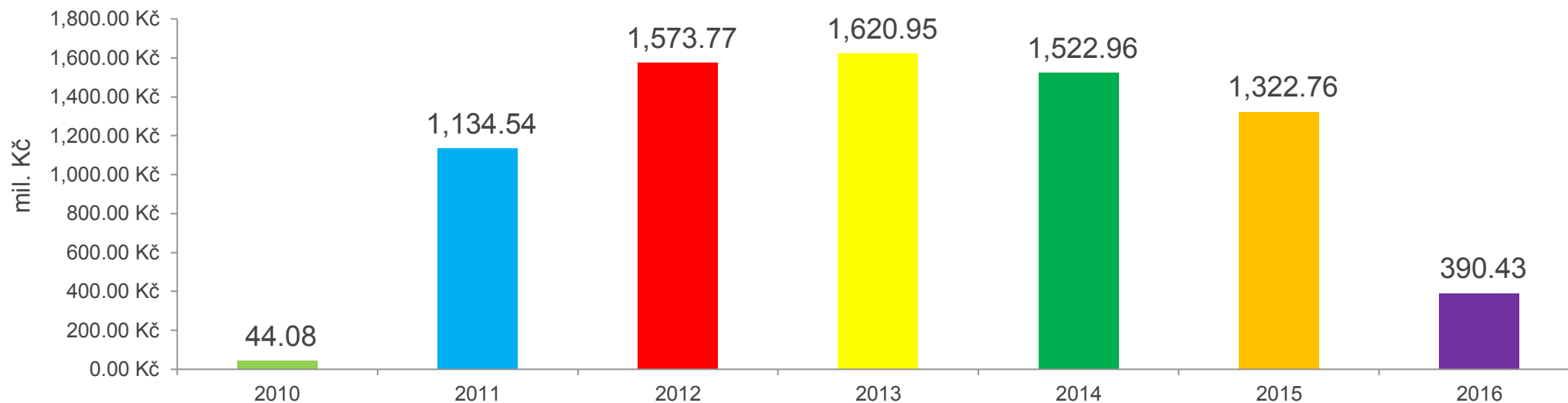

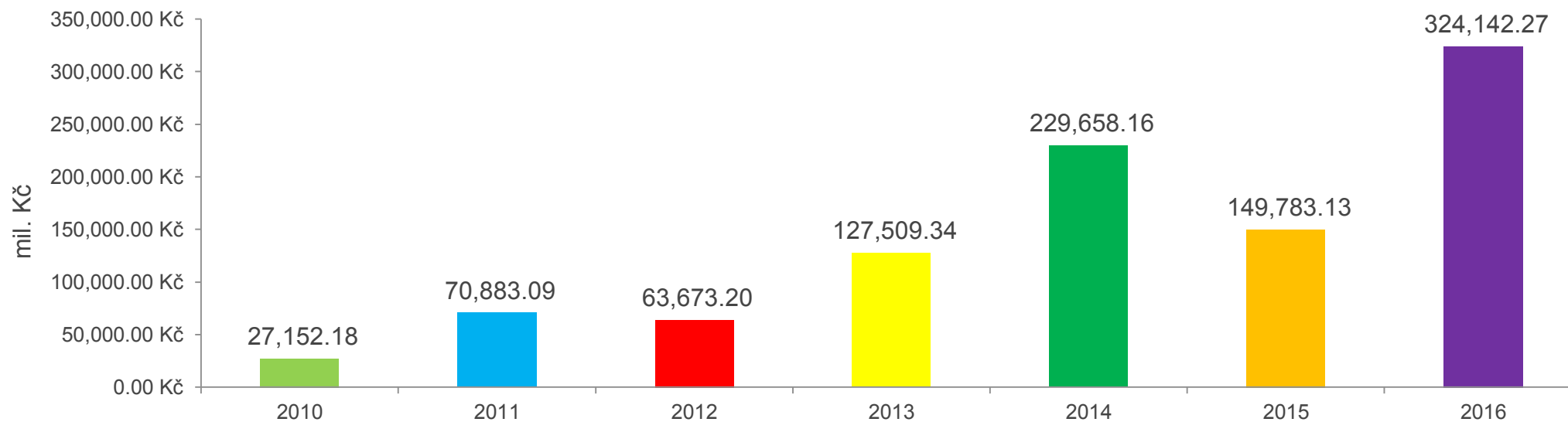
Auditní orgán v programovém období 2007-2013

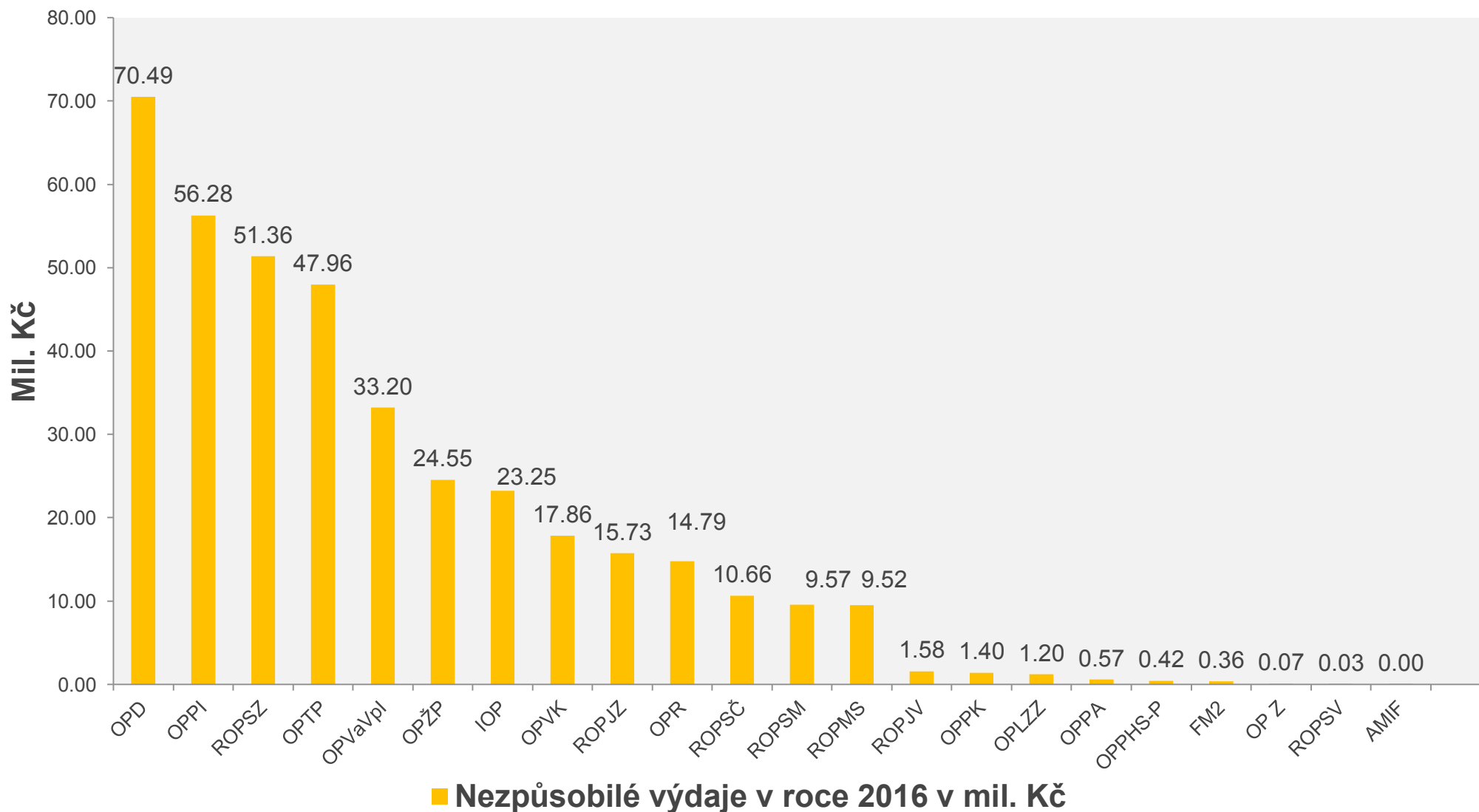
Identifikované nedostatky ve finančním vyjádření (v mil. Kč) za (ESF, EFRR, FS, ENRF)

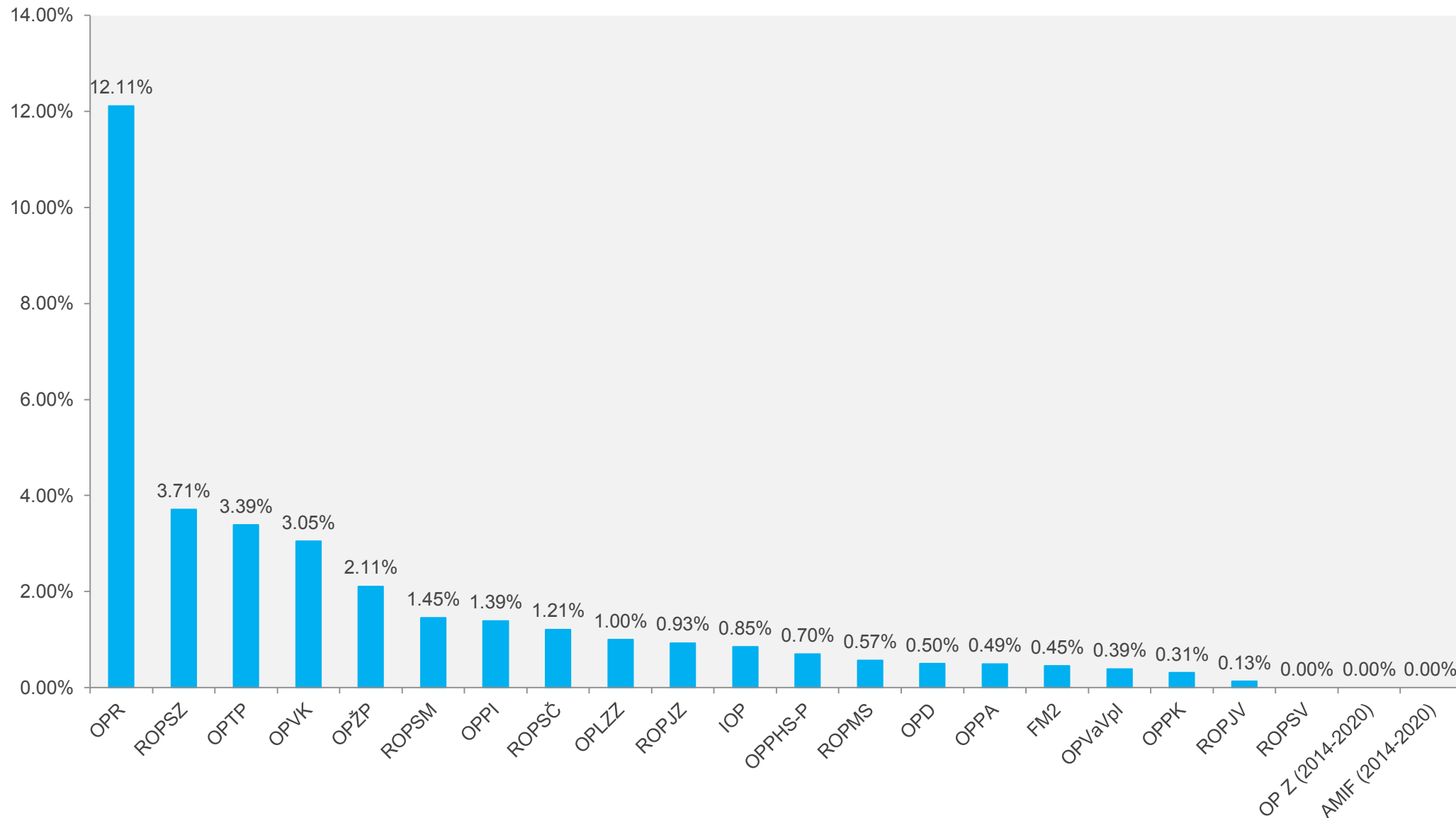
Celk. certif. hodnota v mil. Kč za ESF, EFRR, FS, ENRF

Nezpůsobilé výdaje dle operačního programu v roce 2016 v mil. Kč

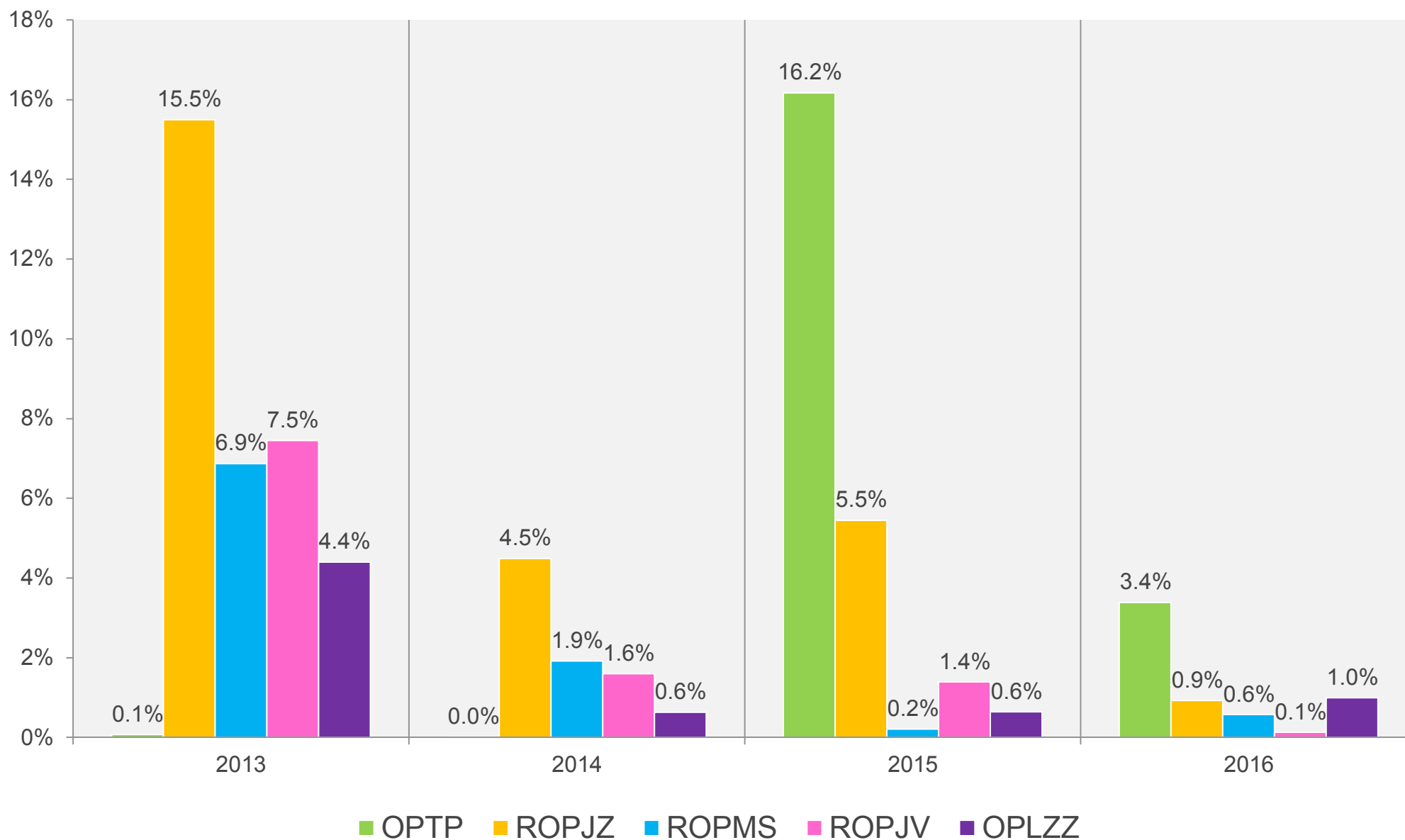
Chybovost v roce 2016, která bude verifikována od Evropské komise/Kanceláře finančních mechanismů

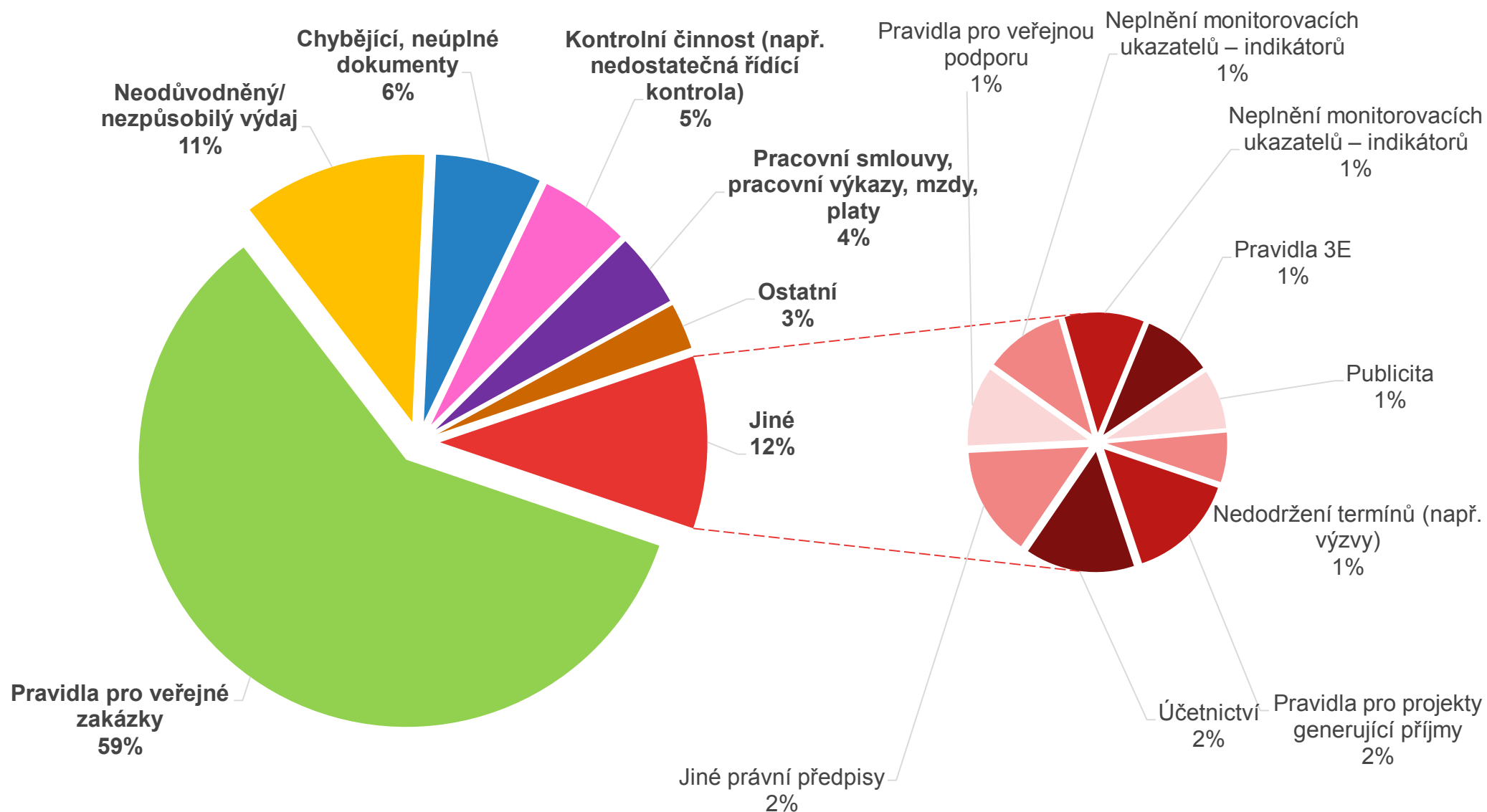
Verifikovaná chybovost od Evropské komise

Stav k 17. 4. 2017
Údaje za rok 2016
jsou bez verifikace.

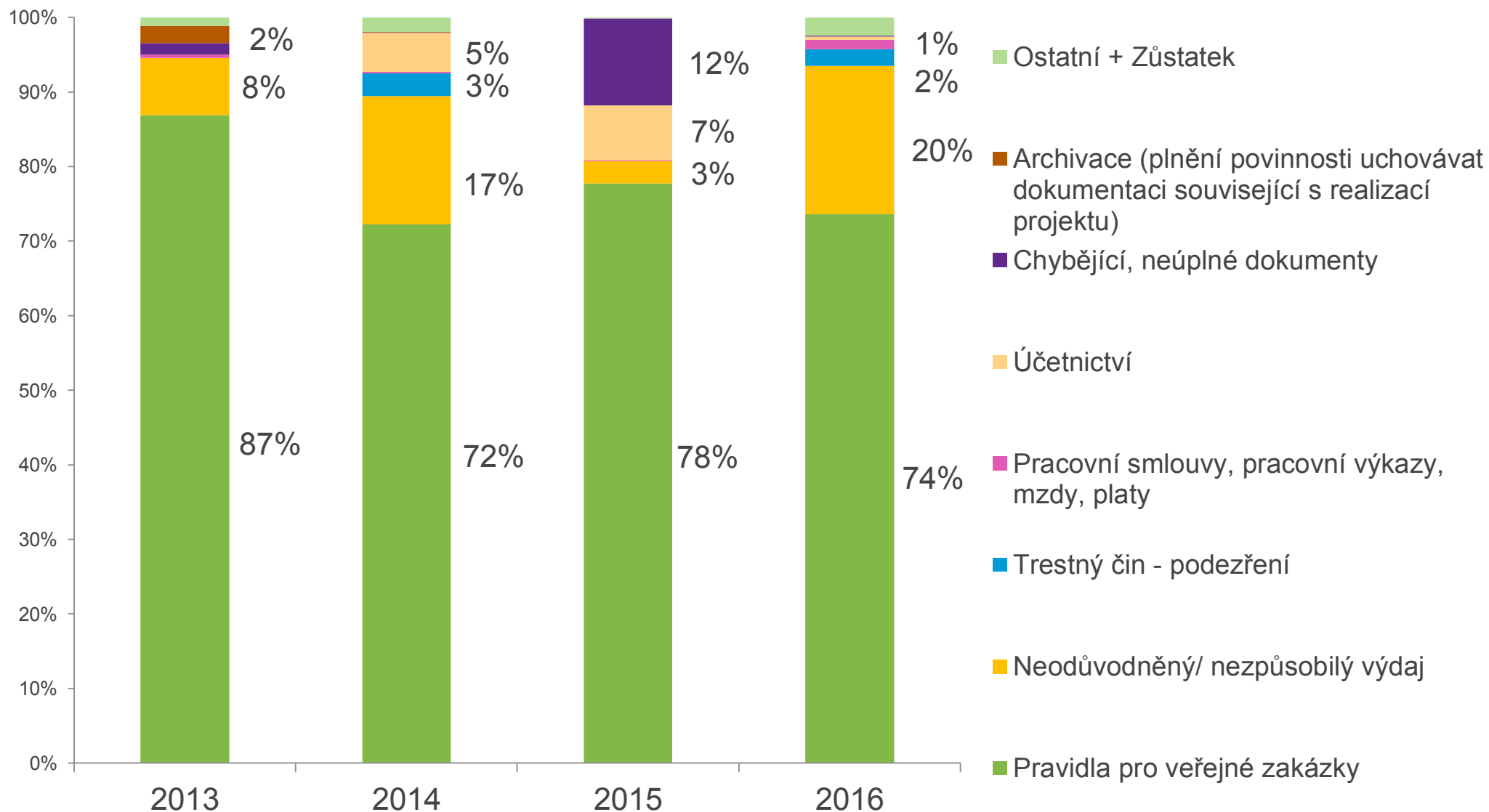
Verifikovaná chybovost u vybraných OP

Identifikované nedostatky v roce 2016 dle četnosti

Identifikované nedostatky dle finančního vyjádření v %

Klíčové zásady uznatelnosti výdajů, které příjemci porušují

Výdaje – 3E

- hospodárnost (přiměřenost),
- efektivnost (účinnost),
- účelnost (nezbytnost).

Veřejné zakázky

- přiměřenost,
- transparentnost,
- nediskriminace,
- rovný přístup.

Nejčastější identifikovaná zjištění AO v rámci auditů operací

Typová zjištění mimo veřejné zakázky

- nesoulad mezi předloženou fakturací a zjištěnou skutečností: proplácení nevykonané práce/nedodaného zboží
- nesoulad zápisů ve stavebním deníku s fakturací způsobilých výdajů
- chyby v pracovněprávních vztazích a porušení zákoníku práce
- dvojí financování
- ceny v projektu neodpovídají tržním cenám (předražené EU projekty)
- nezajištění udržitelnosti projektu
- nedodržení pravidel publicity (např. neinformování o podpoře projektu z EU)
- nevedení odděleného účetnictví
- zaúčtování investic jako neinvestice
- nedodržení audit trailu

Nejčastější identifikovaná zjištění AO v rámci auditů operací

Veřejné zakázky

- umělé rozdělení zakázky
- diskriminace a nerovné zacházení
- zkrácení lhůt pro podání nabídky
- neoprávněné využití jednacího řízení bez uveřejnění
- podstatná změna smlouvy (prodloužení realizace zakázky, nevymáhání smluvních pokut)
- nevyřazení/neoprávněné vyřazení nabídky
- netransparentní hodnocení zakázky
- střet zájmů
- podvod
- neoprávněné vícepráce

Postup v případě zjištění nesrovnalosti u veřejných zakázek

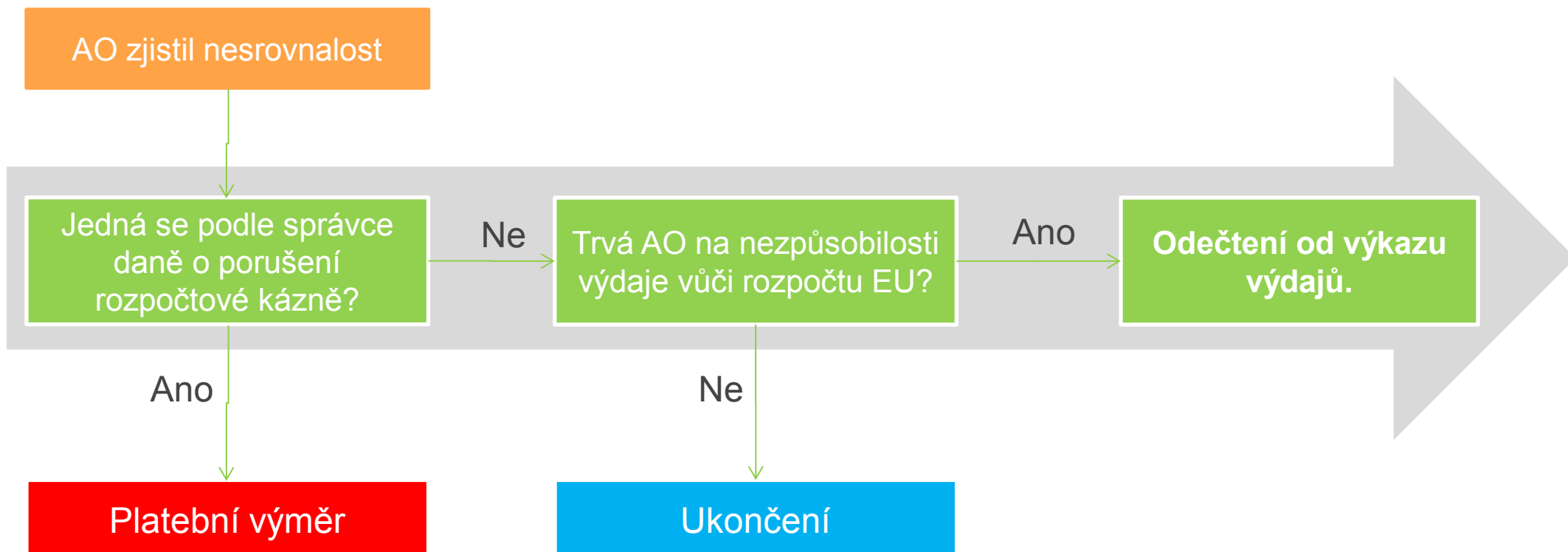
Řešení nesrovnalostí

Primární kontrolní systém - Řídicí orgán (poskytovatel dotace):

- má klíčovou roli zjistit nesrovnalost; jeho činnost je následně předmětem auditu ze strany AO (příp. identifikace nesrovnalosti ze strany PCO).
- Má zaručit, že příjemci vykázané výdaje jsou skutečné, že produkty nebo služby byly poskytnuty v souladu s rozhodnutím o schválení operace/projektu, že žádosti příjemce o úhradu jsou správné a že operace a výdaje jsou v souladu s vnitrostátními pravidly a pravidly EU

Sekundární kontrolní systém – zajištěn Auditním orgánem (ExPost)

Předávání nesrovnalostí k vymáhání správcům daně (OFS)

Auditní orgán dává pomyslný „palec“ Evropské komisi na to, že výdaje jsou legální a řádné.

**Ministerstvo financí
České republiky**

**Děkuji
za pozornost**

